

Beleidsregels bijzondere bijstand 2015

Inhoudsopgave

Inhoud

| | |
|--|----|
| § 1 Algemeen | 3 |
| § 2 Draagkrachtbepalingen..... | 5 |
| § 3 De vorm van de bijstand | 6 |
| § 4 Individuele toeslagen | 7 |
| § 5 medische en maatschappelijke kosten..... | 8 |
| § 6 overgangsrecht | 14 |
| § 7 Slotbepalingen..... | 14 |
| Algemene Toelichting | 16 |
| Artikelsgewijze toelichting | 18 |

Het dagelijks bestuur van Baanbrekers

Gelet op de Participatiewet en in het bijzonder de artikelen in hoofdstuk 4.1;

overwegende dat:

- de invoering van de Participatiewet;
- de invoering van een voorziening voor chronisch zieken en gehandicapten;
- en een integrale dienstverlening binnen het sociale domein leidt tot het actualiseren van de beleidsregels bijzondere bijstand, zoals laatstelijk vastgesteld op 18 januari 2013

besluit:

vast te stellen de beleidsregels bijzondere bijstand 2015

§ 1 ALGEMEEN

ARTIKEL 1:1 DEFINITIES

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. *Bestuur*: het dagelijks bestuur van de uitvoeringsorganisatie Baanbrekers;
- b. *De wet*: de Participatiewet
- c. *Algemene bijstand*: de bijstand bedoeld in artikel 5, onderdeel b, van de Participatiewet;
- d. *Bijzondere bijstand*: bijstand die bestemd is voor de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan, die niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de individuele inkomenstoeslag, de individuele studietoeslag, het vermogen en het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm, waarbij artikel 31, tweede lid, en artikel 34, tweede lid niet van toepassing zijn. (artikel 35 van de wet);
- e. *Bijstandsnorm*: de norm zoals bedoeld in artikelen 20 tot en met 28 van de wet;
- f. *Kostendelersnorm*: de norm als bedoeld in artikel 22a van de wet;
- g. *Sociaal minimum*: de bijstandsnorm exclusief de kostendelersnorm;
- h. *Gemeentepolis*: de categoriale collectieve zorgverzekering als bedoeld in artikel 35, lid 3 van de wet;
- i. *Inkomen*: het inkomen zoals bedoeld in de artikelen 31 tot en met 33 van de wet;
- j. *Voorliggende voorziening*: elke voorziening buiten de wet waarop de belanghebbende of het gezin aanspraak kan maken, dan wel een beroep kan doen, ter verwerving van middelen of ter bekostiging van specifieke uitgaven;
- k. *Woonkosten huurwoning*: de per maand geldende rekenhuur als omschreven in artikel 5 van de Wet op de huurtoeslag;
- l. *Woonkosten koopwoning*: de kosten die de eigenaar van de woning verschuldigd is voor de hypotheekrente, de premie opstalverzekering, het eigenaarsgedeelte onroerende zaak belasting, de waterschapslasten, de erfpachtcanon
- m. *De AWIR*: de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
- n. *De Wlz*: de Wet langdurige zorg;
- o. *De Wko*: de Wet Kinderopvang;

- p. *De WMO*: de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- q. *De ZVW*: De Zorgverzekeringswet;
- r. *De Wsf*: De Wet Studiefinanciering;
- s. *De Wtos*: De Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten
- t. *De Wrb*: de Wet op de rechtsbijstand;
- u. *De WSNP; de Wet schuldsanering natuurlijke personen*;
- v. *De Wht*: de Wet op de huurtoeslag;
- w. *De Wzt: de Wet op de zorgtoeslag*;
- x. *Het CAK*: het Centraal Administratie Kantoor;
- y. *Het Nibud*: het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting;
- z. *Gemeentepolis*: de collectieve aanvullende zorgverzekering als bedoeld in artikel 35, derde lid Participatiewet;
- aa. *Consumentenprijsindex alle huishoudens C.B.S.*: het indexeringspercentage dat jaarlijks vastgelegd wordt in het handboek Grip op de Participatiewet van Schulincq;
- bb. *Tremanormen*: de landelijke normen die rechterlijke instanties gebruiken voor het vaststellen van een onderhoudsbijdrage.
- cc. *Overige*: Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en niet nader omschreven worden, hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht.

ARTIKEL 1:2 Aard van de bijzondere bijstand

Het gaat bij de verstrekking van bijzondere bijstand om bijstand die wordt verstrekt indien bijzondere omstandigheden in het individuele geval leiden tot noodzakelijke kosten van het bestaan, waarin het inkomen niet voorziet, die niet gedekt kunnen worden door een voorliggende voorziening en die niet uit de draagkracht kunnen worden voldaan.

ARTIKEL 1:3 ALGEMENE BEPALINGEN

1. De kosten in deze beleidsregels kunnen worden gezien als uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan die naar het oordeel van het dagelijks bestuur voor bijstandsverlening in aanmerking komen volgens de bepalingen in deze beleidsregels.
2. Voor de verstrekking van bijzondere bijstand geldt als uitgangspunt de meest goedkope en eenvoudige voorziening.
3. De bijzondere bijstand wordt verstrekt om niet tenzij artikel 48 tweede lid van de wet zich voordoet of de beleidsregels een andere bijstandsvorm voorschrijven.
4. Geen recht op bijzondere bijstand bestaat als er sprake is van een passende en toereikende voorliggende voorziening. Hieronder wordt ook verstaan het eigen sociale netwerk voor zover het inzetten daarvan mogelijk is en redelijk is gelet op de omstandigheden van de belanghebbende en de kosten waarvoor het gaat.
5. De hoogte van de bijzondere bijstand kan afgestemd worden conform het bepaalde in de artikelen 27 en 35 van de Verzamelverordening PW, IOAW, IOAZ en Bbz 2004.

ARTIKEL 1:4 DE AANVRAAG

1. Het recht op bijzondere bijstand wordt overeenkomstig het bepaalde in artikel 43 lid 1 tot en met 3 van de wet vastgesteld.

2. Een aanvraag kan alleen dan met terugwerkende kracht worden toegekend als dit op individuele omstandigheden vereist is en er daarnaast geen enkele twijfel bestaat over de noodzaak van de kosten en het inkomen op het moment dat de kosten werden gemaakt.

§ 2 DRAAGKRACHTBEPALINGEN

ARTIKEL 2:1 ALGEMENE BEPALINGEN DRAAGKRACHT

1. Bijzondere bijstand wordt verleend met inachtneming van de draagkracht van de belanghebbende en zijn gezin.
2. Een belanghebbende met algemene bijstand heeft geen draagkracht.
3. De belanghebbende in de Wsnp of een vergelijkbaar traject van minnelijke schuldsanering, wordt voor de duur van de schuldsanering geacht geen draagkracht te hebben.
4. Voor de draagkracht wordt uitgegaan van het sociaal minimum. De kostendelersnorm is van toepassing ten aanzien van kosten met een algemeen karakter, waarvoor bijzondere bijstand nodig is, zoals woonkostentoeslag, duurzame gebruiksgoederen, kosten duurzame gebruiksgoederen en woninginrichting,
5. Personen met draagkracht en deelnemers aan de gemeentepolis zijn verplicht veranderingen in de financiële positie en in de woon-en huishoudsituatie te melden met een mutatieformulier.

ARTIKEL 2:2 BEREKENING DRAAGKRACHT

1. De draagkracht wordt op basis van het vermogen en het inkomen exclusief vakantietoeslag vastgesteld.
2. Het bedrag boven de vermogensvrijlating op grond van het tweede en derde lid van artikel 34 van de wet wordt als draagkracht uit vermogen aangemerkt.
3. In afwijking van het vorige lid geldt een andere vermogensvrijstelling in de volgende gevallen:
 - a) Voor deelname aan de gemeentepolis wordt het vermogen vrijgelaten.
 - b) In geval van bijstand voor duurzame gebruiksgoederen wordt het vermogen boven 150% van het sociaal minimum als draagkracht aangemerkt.
4. De draagkracht in het inkomen wordt gebaseerd op het inkomen voorafgaande aan de maand van de aanvraag of voorafgaande aan de maand waarin de kosten worden gemaakt door:
 - a. Bij een vast inkomen uit te gaan van het inkomen in de voorafgaande maand.
 - b. Bij een onregelmatig inkomen uit te gaan van het gemiddelde inkomen over de drie voorafgaande maanden.
 - c. Bij inkomen uit zelfstandig bedrijf of beroep uit te gaan van het inkomen over het kalenderjaar voorafgaand aan de bijzondere bijstandsaanvraag. Basis hiervoor is primair de (voorlopige) aanslag over dat jaar en secundair de aangifte.
5. Voor de inkomensvaststelling wordt aangesloten bij de uitgangspunten van de algemene bijstand. Het inkomen wordt verminderd met eventuele buitengewone uitgaven (zoals eigen bijdrage AWBZ, WMO, Wko, alimentatie- en onderhoudsverplichtingen, hoge woonlasten).

6. Het inkomen wordt bij het bezit van een eigen woning vermeerderd met het verschil tussen de maandelijkse hypotheeklasten en het laagste bedrag van de normhuur in de Wet op de Huurtoeslag voor zover de hypotheeklasten lager zijn dan deze normhuur.
7. De draagkracht in het inkomen is als volgt:
 - Inkomen lager dan 110% van het sociaal minimum of de kostendelersnorm: 0%;
 - Inkomen 110% of meer van het sociaal minimum of de kostendelersnorm: 50% van het meerdere.
 - 100% van het meerdere boven het sociaal minimum of de kostendelersnorm bij de volgende kostensoorten:
 - woonkosten;
 - verwervingskosten;
 - legeskosten voor wijziging en verlenging van verblijfsdocumenten;
 - de arbeidsongeschiktheidsverzekeringspremie van een zelfstandige.
7. De draagkracht wordt herberekend als het inkomen langer dan een maand meer dan 10% afwijkt van het eerdere in aanmerking genomen inkomen.

ARTIKEL 2:3 DRAAGKRACHTPERIODE

1. De draagkracht wordt bij ongewijzigde omstandigheden een keer per twee jaar vastgesteld. De periode vangt aan op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag om bijstand is ingediend.
2. In afwijking van het vorige lid gaat de draagkrachtperiode in op de eerste dag van de maand waarin voor het eerst kosten moeten worden gemaakt als met die kosten rekening moet worden gehouden.
3. De draagkracht in het inkomen en het vermogen voor zover dat nog niet voor de draagkracht is aangewend, wordt elk jaar ingezet.

ARTIKEL 2:4 INZET DRAAGKRACHT

1. De draagkracht uit het vermogen wordt het eerst aangewend.
2. De draagkracht wordt in geval van samenloop eerst verrekend met de incidentele en daarna met de periodieke kosten.
3. Bij periodieke bijstand wordt de draagkracht evenredig gespreid over de maanden van bijstandsverlening en evenredig verrekend met de kosten.

§ 3 DE VORM VAN DE BIJSTAND

ARTIKEL 3:1 DE WIJZE VAN VERSTREKKEN

In het bijstandsbesluit wordt de vorm van de bijstand vermeld: om niet, als renteloze geldlening of als borgstelling.

ARTIKEL 3:2 AFLOSSING LEENBIJSTAND

1. Het aflossingsbedrag bedraagt bij een inkomen op bijstandsniveau 6% van de bijstandsnorm.

2. Bij een inkomen boven de bijstandsnorm bedraagt de aflossing 6% van de bijstandsnorm verhoogd met 50% van het meerdere boven de bijstandsnorm.
3. Als gedurende 36 maanden correct aan de aflossingsverplichting is voldaan, wordt het restant omgezet in bijstand om niet.
4. Als de bijstandsverlening het gevolg is van verwijtbare gedragingen kan omzetting in bijstand om niet plaatsvinden na 60 maanden correcte aflossing.

§ 4 INDIVIDUELE TOESLAGEN

ARTIKEL 4:1 TOESLAG JONGMEERDERJARIGEN

1. De 18- tot 21-jarige die geen of onvoldoende beroep kan doen op de ouders voor de noodzakelijke kosten van het bestaan, komt in aanmerking voor bijzondere bijstand voor de kosten van levensonderhoud.
2. Een 18- tot 21-jarige kan geen of onvoldoende beroep op de ouders als:
 - a. De ouders zijn overleden of in het buitenland wonen;
 - b. De jongere in het kader van de Jeugdwet buiten het ouderlijke gezinsverband is geplaatst;
 - c. De jongere afkomstig is uit een traject begeleid kamerbewoning of uit een formeel pleeggezin.
 - d. De jongere langer dan een jaar zelfstandig woont.
3. De bijzondere bijstand is gelijk aan de bijstandsnorm voor personen van 21 jaar in een vergelijkbare situatie onder aftrek van de bijstandsnorm en de berekende en ontvangen ouderlijke bijdrage.
4. De aanvraag wordt analoog aan artikel 41 vierde lid van de wet niet eerder in behandeling genomen dan vier weken na datum melding.

ARTIKEL 4:2 TOESLAG ALLEENSTAANDE OUDER

1. Indien de alleenstaande ouder geen aanspraak kan maken op het volledige kindgebonden budget door het afwijkende partnerbegrip in de Awir, komt de alleenstaande ouder in aanmerking voor een toeslag alleenstaande ouder ter hoogte van dit extra kindgebonden budget en voor de duur dat dit budget niet te gelde kan worden gemaakt.
2. Hieraan is de verplichting verbonden dat de alleenstaande ouder de duur van de bijstandsverlening zoveel mogelijk beperkt door waar mogelijk het Awir-partnerschap bij de Belastingdienst ongedaan te laten maken.
3. Een toeslag alleenstaande ouder kan ook worden verstrekt als er geen sprake is van een afwijkend partnerbegrip, maar geen kindgebonden budget wordt ontvangen, omdat deze pas wordt verstrekt per de eerste dag van de maand volgend op de datum van een wijziging in de situatie van de alleenstaande ouder.

ARTIKEL 4:3 TOESLAG HOGE WOONLASTEN

1. Een toeslag in hoge woonlasten bij een eigen woning of huurwoning is mogelijk met inachtneming van het inkomen voor zover dit hoger is dan de bijstandsnorm.

2. De woonkosten van een eigen woning bestaan uit de hypotheekrente, de zakelijke eigenaarslasten, waarop externe bijdragen in de woonkosten in mindering worden gebracht.
3. De toeslag is gelijk aan het bedrag dat op basis van of analoog aan de WHT van toepassing is onder aftrek van de aanspraak op huurtoeslag.
4. Voor zover een lagere huurtoeslag het gevolg is van een inkomensvrijlating op grond van de wet kan de gemiste toeslag worden gecompenseerd met een woonkostentoeslag.
5. Een toeslag kan ook worden verstrekt bij bewoning van een woning met woonkosten of huur boven de huurgrens in het eerste lid van artikel 13 Wht.
6. Deze bijstandsverlening vindt gedurende maximaal een jaar plaats onder de verplichting van het zoeken en accepteren van passende goedkopere huisvesting. Als dit aantoonbaar niet mogelijk blijkt te zijn, kan de bijstandsverlening met maximaal 12 maanden worden verlengd.

ARTIKEL 4:4 TOESLAG WOONLASTEN BIJ VERBLIJF IN ZIEKENHUIS OF INRICHTING

1. Bijstand is mogelijk in de huur en vaste lasten van een woning bij een vooropgezet tijdelijk verblijf in een inrichting ter verpleging of verzorging.
2. De periode van bijstandsverlening blijft beperkt tot de periode waarin het aanhouden van de woning redelijkerwijs noodzakelijk is en bedraagt in beginsel maximaal 6 maanden.
3. Bij de bijstandsverlening wordt rekening gehouden met lagere verbruikskosten gas, elektra en water.
4. Voor zover de woning tijdens het tijdelijk verblijf in een inrichting niet wordt aangehouden, kan bijzondere bijstand worden verstrekt in de opslagkosten van huisraad als dat redelijkerwijs noodzakelijk is.

§ 5 MEDISCHE EN MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN

1. MEDISCHE KOSTEN

ARTIKEL 5:1:1 ALGEMENE CRITERIA MEDISCHE KOSTEN

1. De Zvw, de Awbz, de Wmo en vergelijkbare regelingen zijn passende en toereikende voorliggende voorzieningen. Kosten die onder deze regelingen vallen, maar waarvoor geen (volledige) vergoeding wordt gegeven komen niet voor bijzondere bijstand in aanmerking.
2. In afwijking van het vorige lid is bijzondere bijstand mogelijk:
 - a) in de wettelijke eigen bijdrage Zvw, Awbz, WMO als deze op besparingen is gebaseerd en niet vergoed wordt via de gemeentepolis.
 - b) voor een noodzakelijke en niet verwijtbare gebitssanering met het oog op het kunnen benutten van de mogelijkheden van de gemeentepolis.
3. Belanghebbenden kunnen door deelname aan de gemeentepolis VGZ en CZ kiezen voor een aanvullende verzekering voor medische kosten. In de premie kan in de vorm van bijzondere bijstand een tegemoetkoming worden verstrekt.
4. Personen die in het lopende kalenderjaar niet kunnen deelnemen aan de gemeentepolis en onwetend zijn van deze verzekeringsmogelijkheid kunnen in dat jaar in aanmerking

komen voor bijzondere bijstand als tegemoetkoming in buitenwettelijke medische kosten. De tegemoetkoming bedraagt per gezinslid maximaal het hoogste bedrag dat op jaarbasis als premiebijdrage in het kader van de gemeentepolis wordt verstrekt.

5. Het vorige lid is ook van toepassing op de persoon die zich niet aanvullend kan verzekeren als gevolg van opname in het wanbetalersregime zorgpremie.
6. Bijzondere bijstand kan worden verstrekt in de kosten van extra wasverzorging, meerkosten kledingslijtage, extra stookkosten, dieetkosten, maaltijdvoorziening en andere sociaal-medische kosten die het gevolg zijn van ziekte of gebrek. Over de medische noodzaak van kosten kan advies worden gevraagd aan een onafhankelijke deskundige. Hiervan kan worden afgezien als de kosten lager zijn dan € 250.

ARTIKEL 5:1:2 Deelname gemeentepolis

1. De belanghebbende met een inkomen van minder dan 120% van het sociaal minimum kan deelnemen aan de gemeentepolis. Deelname is eveneens mogelijk voor de houders van een minimapas van de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk.
2. Deelname aan de gemeentepolis gaat in met ingang van 1 januari van het volgende kalenderjaar. Verzekerden bij VGZ en CZ kunnen, afhankelijk van de pakketkeuze, ook tussentijds gaan deelnemen.
3. Het dagelijks bestuur stelt na overleg met de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk jaarlijks de bijdragen voor de kosten van de aanvullende verzekeringen vast. Deze worden rechtstreeks aan de zorgverzekeraar betaald.
4. De peildatum voor de inkomenstoets van nieuwe deelnemers is de aanvraagdatum.
5. Elk jaar wordt het recht op deelname herbeoordeeld.
6. De deelname aan de gemeentepolis eindigt, wanneer de deelnemer niet meer aan de voorwaarden voldoet of op eigen verzoek van de deelnemer. De deelname stopt vanaf het volgende kalenderjaar of eerder als de deelnemer daarom vraagt.
7. Directe beëindiging vindt plaats bij detentie, verhuizing buiten de regio Heusden, Loon op Zand en Waalwijk. Dit gebeurt ook beëindiging van een periodieke uitkering bij Baanbrekers als gevolg van fraude.
8. De zorgverzekeraar wordt van de beëindiging in kennis gesteld.

ARTIKEL 5:1:3 EXTRA WASVERZORGING EN MEERKOSTEN KLEDING EN BEDDENGOED

1. Bijzondere bijstand is mogelijk voor de extra kosten van bewassing en de meerkosten van kleding en beddengoed als gevolg van medische factoren.
2. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt vastgesteld aan de hand van de prijzengids van het Nibud.

ARTIKEL 5:1:4 STOOKKOSTEN

1. Bijzondere bijstand is mogelijk voor extra stookkosten
 - a. Bij een gezondheidsprobleem dat een hogere of constantere temperatuur noodzakelijk maakt.
 - b. Bij een vergroting van de woning als gevolg van woningaanpassing in het kader van de WMO.

2. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt vastgesteld aan de hand van de prijzengids van het Nibud.

ARTIKEL 5:1:5 DIEETVOEDING EN MAALTIJDENVOORZIENING

1. Bijzondere bijstand is de extra kosten van dieetvoeding is mogelijk als deze kosten meer bedragen dan de gebruikelijke voedingskosten.
2. Voor de bepaling van de noodzaak en de hoogte van de vergoeding is een medisch advies met bijbehorende dieetverklaring nodig.
3. De hoogte van de vergoeding wordt vastgesteld op basis van de prijzengids Nibud.
4. Bijzondere bijstand is mogelijk in de meerkosten van een warme maaltijdvoorziening als deze nodig om nog verantwoord zelfstandig te kunnen wonen.
5. Voor de hoogte van de vergoeding wordt aangesloten bij de kosten van een maaltijdvoorziening die verstrekt wordt door een erkende instelling. Hierop worden de gebruikelijke kosten volgens de prijzengids Nibud in mindering gebracht.

2. Maatschappelijke kosten

ARTIKEL 5:2:1 SOCIAAL NOODZAKELIJKE KOSTEN

Kostensoorten die hierna niet genoemd worden, waarbij sprake is van een sociale noodzaak en waarvoor geen voorliggende voorziening voorhanden is, kunnen als bijzonder worden aangemerkt en komen in beginsel voor bijzondere bijstand in aanmerking, mits ook aan de andere criteria voor bijzondere bijstandsverlening is voldaan. Volstaan wordt met deze algemene formulering, omdat het specifieke situaties betreft die moeilijk in algemene regelgeving zijn vast te leggen. Aanvragen om bijzondere bijstand voor dit soort kosten vragen om een individuele beoordeling, rekening houdend met de omstandigheden van de belanghebbende en of het gezin.

ARTIKEL 5:2:2 Rechtsbijstand, mediation, griffierechten

1. Bijzondere bijstand kan worden verstrekt in de eigen bijdrage van rechtshulp of mediation, indien op basis van een toevoeging krachtens de Wrb rechtsbijstand of mediation wordt verleend en de kosten niet op andere wijze vergoed kunnen worden.
2. Bij de vaststellen van de noodzakelijke kosten wordt rekening gehouden met het kortingsbedrag dat wordt verkregen bij een procedure via het Juridisch Loket.
3. De volgende kosten komen niet in aanmerking voor bijzondere bijstand:
 - a. De proceskosten van de tegenpartij, indien de belanghebbende wordt veroordeeld om deze te betalen.
 - b. Vertaalkosten.
 - c. Reiskosten voor het bijwonen van rechtszittingen van bestuursrechters.
 - d. De kosten gemaakt in de bezwaarfase anders dan de eigen bijdrage.

ARTIKEL 5:2:3 BEWINDVOERING EN MENTORSCHAP

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in de kosten van beschermingsbewind, curatele of mentorschap.
2. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt bepaald op basis van de richtlijnen van de Regeling Beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren.
3. Geen bijzondere bijstand is mogelijk voor bewindvoering in het kader van de WSNP. Het Besluit subsidie bewindvoerder schuldsanering en het Besluit salaris bewindvoerder schuldsanering gelden bij de uitvoering van de WSNP als toereikende voorliggende voorzieningen.

Artikel 5:2:4 BEGRAFENIS- OF CREMATIEKOSTEN

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in begrafenis- of crematiekosten voor zover het erfdeel van de nabestaande niet toereikend is.
2. De maximaal noodzakelijke kosten voor een begrafenis bedragen maximaal € 7.173 en voor een crematie € 5.543.
3. De kosten worden jaarlijks aangepast aan de consumentenprijsindex alle huishoudens van het C.B.S.

ARTIKEL 5:2:5 VERBLIJFSVERGUNNINGEN

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in de wijzigings- en verlengingskosten van de verblijfsdocumenten (niet van toepassing bij asielgerechtigden en EU/EG-onderdanen) voor zover de gelegenheid tot reserveren ontbroken heeft en er geen mogelijkheid is via kredietverstrekking in de kosten te voorzien.
2. De bijzondere kosten bestaan uit de meerkosten t.o.v. de kosten van een regulier paspoort.
3. Met de kosten van een regulier paspoort wordt in een periode van 10 jaar één keer rekening gehouden.

ARTIKEL 5:2:6 KINDEROPVANG

1. Bijzondere bijstand is bij een sociaal-medische indicatie mogelijk voor kinderopvang waarvoor geen tegemoetkoming mogelijk is in het kader van de Wko en kwaliteitseisen peuterspeelzalen dan wel een andere voorliggende voorziening.
2. Bijzondere bijstand is eveneens mogelijk als door bijzondere omstandigheden, zoals de arbeidstijden van de ouder, geen passend aanbod voor kinderopvang kan worden gedaan in het kader van de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen dan wel een andere voorliggende voorziening.
3. De maximale tegemoetkoming aan de ouder bedraagt de door het Rijk bepaalde maximumkostprijs voor de kinderopvang.

ARTIKEL 5:2:7 REISKOSTEN

1. Bijzondere bijstand voor reiskosten in verband met het verrichten van arbeid is mogelijk mits de kortste reisafstand volgens de routeplanner ANWB 10 kilometer of meer bedraagt en de reiskosten niet bestreden kunnen worden uit het re-integratiedeel van het Participatiefonds.

2. Indien het inkomen niet meer bedraagt dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm worden de reiskosten volledig vergoed.
3. De vergoeding wordt gebaseerd op het goedkoopste tarief openbaar vervoer. Indien met eigen vervoer wordt gereisd, is een vergoeding van € 0,19 per kilometer van toepassing.

ARTIKEL 5:2:8 REISKOSTEN ELDERS VERBLIJVENDE GEZINSLEDEN

Bijzondere bijstand is mogelijk in:

1. De reiskosten voor maximaal een bezoek per 14 dagen voor twee personen aan een gezinslid dat in detentie verblijft en geen recht heeft op verlof.
2. De reiskosten voor maximaal twee bezoeken per week voor twee personen aan een gezinslid dat in een AWBZ-inrichting dan wel aan een uit huis geplaatst kind, mits de kortste reisafstand volgens de routeplanner ANWB 10 kilometer of meer bedraagt.
3. De vergoeding wordt gebaseerd op het goedkoopste tarief openbaar vervoer. Indien met eigen vervoer wordt gereisd, is de vergoeding € 0,19 per kilometer.

ARTIKEL 5:2:9 DUURZAME GEBRUIKSGOEDEREN / WONINGINRICHTING

1. Bijzondere bijstand is mogelijk voor noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen / kosten woninginrichting, indien deze kosten niet vermijdbaar en voorzienbaar zijn en voor zover reservering voor deze kosten niet mogelijk is geweest.
2. De maximale hoogte van de vergoeding wordt vastgesteld op basis van de prijzengids Nibud. Bij een volledige woninginrichting gelden de volgende bedragen:

| | |
|--|---------|
| a. Jongmeerderjarigen van 18 tot 21 jaar | € 1.744 |
| b. Alleenstaande kamerbewoner | € 1.744 |
| c. Alleenstaande, zelfstandige huisvesting | € 3.346 |
| d. Gezin van 2 personen | € 5.628 |
| e. Gezin van 3 personen | € 6.367 |
| f. Gezin van 4 personen | € 7.118 |
| g. Gezin van 5 personen | € 7.859 |
| h. Gezin van 6 personen | € 8.631 |
| i. Voor elke persoon meer | € 696 |

De kosten worden jaarlijks aangepast aan de consumentenprijsindex alle huishoudens van het C.B.S.
3. Een lening bij een bank of kredietbank geldt als voorliggende voorziening.
4. De bijstand wordt verstrekt als geldlening of als borgtocht voor een door een bank of kredietbank te verstrekken lening.
5. Eveneens is bijzondere bijstand mogelijk in de rente en aflossing van een lening die verstrekt wordt door een kredietbank voor dat deel van de lening dat de belanghebbende zelf op basis van de NVVK-normen niet kan voldoen.
6. Indien als gevolg van bijzondere omstandigheden geen lening kan worden afgesloten dan wel leenbijstand kan worden verstrekt, wordt de bijstand om niet verstrekt. Tot deze omstandigheden kunnen een stabilisatieovereenkomst bij schuldsanering en een wettelijke of minnelijke schuldsanering worden gerekend.
7. De reserveringscapaciteit bedraagt 6% van de bijstandsnorm, verhoogd met 50% van het meerdere boven de bijstandsnorm. Ten aanzien van het vermogen als bedoeld in het

derde lid van artikel 34 van de wet is het bepaalde in het vierde lid van artikel 2;2 van toepassing.

8. De aanspraak op individuele inkomensvoet wordt als reserveringsmiddel gezien.
9. Als de reserveringscapaciteit aantoonbaar geheel of gedeeltelijk gebruikt is voor noodzakelijke kosten, waarvoor anderszins geen vergoeding is ontvangen, wordt de reserveringscapaciteit met die kosten verlaagd.

ARTIKEL 5:2:10 VERHUIKOSTEN

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in noodzakelijke verhuiskosten.
2. Onder verhuiskosten wordt verstaan de directe verhuiskosten, de kosten van eventuele waarborgsom, dubbele huur en de noodzakelijke kosten van verven en behangen.
3. Bijstandsverlening in de waarborgsom vindt plaats in de vorm van een geldlening. De overige kosten in het tweede lid worden om niet verstrekt. De aanspraak op een inkomensvoet wordt als reserveringsmiddel gezien.

ARTIKEL 5:2:11 BABY-UITZET EN BABYKAMER

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in de kosten van een baby-uitzet voor zover de gelegenheid tot reserveren heeft ontbroken.
2. De maximale hoogte van de vergoeding wordt vastgesteld op basis van de prijzengids Nibud.
3. Ten aanzien van de kosten van een babykamer is het bepaalde in artikel 5:2:9 van toepassing.

ARTIKEL 5:2:12 RESIDENTIËLE JEUGDHULPVERLENING

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in de kosten van de LBIO-bijdrage als de belanghebbende:
 - a. Geen kinderbijslag ontvangt voor het kind voor wie de ouderbijdrage is opgelegd;
 - b. Niet als alleenstaande kan worden aangemerkt.

ARTIKEL 5:2:13 EXTRA WOONKOSTEN AANLEUNWONING OF WOONZORGCENTRA

Bijzondere bijstand is mogelijk in extra niet vermijdbare woonkosten bij bewoning van een aanleunwoning.

ARTIKEL 5:2:14 KOSTEN SCHOOLGAANDE KINDEREN (REISKOSTEN EN HUISWERKCOMPUTER)

1. Bijzondere bijstand is mogelijk in de reiskosten van kinderen in het voortgezet onderwijs als de kortste enkele reisafstand volgens de routeplanner ANWB wonen-studeren meer dan 10 kilometer bedraagt.
2. De vergoeding wordt vastgesteld op de goedkoopste reismogelijkheid openbaar vervoer gedurende maximaal 10 maanden per schooljaar (doorgaans september tot en met juni).
3. Bijzondere bijstand is mogelijk in de aanschaf van een huiswerkcomputer, zijnde een computer met software en internetaansluiting die de leerling ondersteunt te voldoen aan de normale eisen die in het voortgezet onderwijs worden gesteld aan het maken van huiswerkopdrachten en andere educatieve doeleinden.
4. De huiswerkcomputer kan worden verstrekt als:

- a. een thuiswonend kind jonger dan 18 jaar voortgezet onderwijs volgt;
 - b. binnen een periode van vijf jaar voor dat kind niet eerder bijzondere bijstand is verstrekt in de aanschaf van een computer;
5. De financiële bijdrage in de aanschaf van een huiswerkcomputer en de internetaansluiting bedraagt maximaal € 550,- en wordt tegen overlegging van een nota of betalingsbewijs betaalbaar gesteld.
6. Als de computer binnen 36 maanden na levering wordt verkocht, kan de vergoeding worden teruggevorderd.
7. Bijzondere bijstand is mogelijk in de overblijfkosten van een kind in het basisonderwijs als dit noodzakelijk is in het kader van de activering van de verzorgende ouder en het Participatiebudget niet van toepassing is.
8. Bijzondere bijstand is mogelijk in de ouderbijdragen van schoolgaande kinderen in het basisonderwijs voor zover een voorliggende voorziening niet aanwezig is. In dit verband wordt een gemeentelijke categoriale regeling voor schoolkosten aangemerkt als een passende en toereikende voorliggende voorziening.

§ 6 OVERGANGSRECHT

ARTIKEL 6:1 OVERGANGSREGELING

1. De periodieke bijzondere bijstand waarvan het begin ligt voor 1 juli 2015 en waarvan de verstrekking doorloopt wordt verstrekt tot het einde van de draagkrachtperiode, maar uiterlijk tot 1 januari 2016, tenzij zich tijdens deze periode ontwikkelingen voordoen die eerdere beëindiging rechtvaardigen.
2. De toeslag voormalig alleenstaande ouders waarvan de startdatum ligt voor 1 juli 2015 wordt verstrekt tot de datum waarop het recht eindigt.

§ 7 SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 7:1 SLOTBEPALINGEN

1. Het bestuur kan ter uitwerking van deze beleidsregels uitvoeringsregels opstellen en vastleggen in 'Grip op Participatiewet'.
2. Deze beleidsregels treden in werking de dag na de dag van publicatie en werken terug tot 1 juli 2015.
3. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als Beleidsregels bijzondere bijstand 2015.

Aldus vastgesteld door het dagelijks bestuur in zijn vergadering van 26 juni 2015,

de secretaris,

de voorzitter,

Mevrouw A.E.W. van Limpt M.C.M.

de heer W.J.J. Ligtenberg

ALGEMENE TOELICHTING

De definitie van bijzondere bijstand is te vinden in de artikelen 5 sub d en 35 van de Participatiewet:

‘De bijstand die wordt verstrekt voor de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan, die niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de individuele inkomenstoelage, de individuele studietoelage, het vermogen en het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm.’
waarbij artikel 31, tweede lid, en artikel 34, tweede lid niet van toepassing zijn.

Het recht op bijzondere bijstand voor bepaalde kosten hangt dus af van de omstandigheden in het individuele geval en kan dan ook slechts van geval tot geval worden beoordeeld. Alleen in geval van een collectieve aanvullende zorgverzekering biedt de wetgever de mogelijkheid van een categoriale regeling. Categorieel betekent dat op voorhand wordt aangenomen dat bepaalde kosten worden gemaakt en niet aangetoond hoeven te worden.

De verlening van bijzondere bijstand is, afgezien van de wettelijke kaders, gebaseerd op (gemeentelijke) beleidsregels. Met deze beleidsregels wordt aangegeven hoe in het algemeen de bevoegdheid tot bijstandsverlening wordt uitgeoefend. Als onverkorte toepassing van de beleidsregels in het individuele geval echter onevenredige gevolgen heeft, kan al individualiserend maatwerk worden geleverd. Een beleidsregel is dus richtinggevend, maar niet allesbepalend.

Verder is het van belang op te merken dat de plaats en de functie van de Participatiewet als laatste voorziening in het stelsel van sociale zekerheid enerzijds met zich mee brengt dat de wet open dient te staan voor een ruime kring van rechthebbenden, maar anderzijds dit ook betekent dat aan de uitsluitingsgronden die voor bepaalde personen gelden geen absoluut karakter kan worden gegeven. In bijzondere gevallen dient, wanneer zich daartoe zeer dringende redenen voordoen, de mogelijkheid aanwezig te zijn om een persoon, die geen recht heeft, toch financieel bij te staan. Artikel 16 Participatiewet biedt hiertoe de mogelijkheid. Vast dient te staan dat sprake is van een acute noodsituatie en dat de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert op geen enkele andere wijze zijn te verhelpen.

Omdat in de Participatiewet het stelsel van bestaansvoorziening de plaats inneemt van de laatste voorziening, speelt het begrip voorliggende voorziening een bepalende rol. De begripsomschrijving van een voorliggende voorziening brengt tot uitdrukking dat elke andere bestaansvoorziening voor de Participatiewet als sluitstukvoorziening, het karakter heeft van een voorliggende voorziening, die met voorrang op deze wet moet worden toegepast.

Bijstandsverlening in bijzondere kosten is niet mogelijk als:

- de kosten kunnen worden vergoed op grond van een voorliggende voorziening ;
- de kosten op grond van een beleidskeuze van niet-budgettaire aard uitdrukkelijk buiten de werkingssfeer van de voorliggende voorziening zijn gelaten;
- de kosten op grond van de voorliggende voorziening niet worden vergoed, omdat de kosten niet (medisch) noodzakelijk worden geacht;
- het kosten van of in verband met ontwikkelingsgeneeskunde betreft (artikel 14 e van de wet).

Hiervan kan alleen worden afgeweken, indien zeer dringende redenen aanwezig zijn. Geen afwijking is mogelijk bij behandelingen of verrichtingen die worden gerekend tot de ontwikkelingsgeneeskunde.

Wanneer de bijzonder noodzakelijke kosten door een voorliggende voorziening gedeeltelijk worden vergoed, is het recht op bijzondere bijstand voor het niet vergoede deel van de kosten afhankelijk van de reden waarom de voorliggende voorziening tot slechts gedeeltelijke vergoeding is overgegaan. Wanneer de reden van gedeeltelijke vergoeding enkel budgettaire gronden heeft, kunnen de niet vergoede kosten voor bijzondere bijstand in aanmerking komen, voor zover deze betrekking hebben op de meest goedkope en toereikende voorziening.

Een aanvraag kan alleen worden afgewezen als vast staat dat een beroep gedaan kan worden op een voorliggende voorziening. Als door termijnoverschrijding geen beroep is gedaan op een voorliggende voorziening, kan de aanvraag niet worden afgewezen, omdat er een voorliggende voorziening is. In dat geval moet onderzocht worden of er sprake is van verwijtbaar handelen. Is dat het geval dan kan de beslissing op de aanvraag daarop worden afgestemd, omdat er sprake is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 18 lid 2 Participatiewet).

Uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten

Individuele bijzondere bijstand kan worden verleend als bijzondere omstandigheden leiden tot noodzakelijke kosten van het bestaan, waarin de algemene bijstand niet voorziet en die de aanwezige draagkracht te boven gaan. Niet noodzakelijke kosten van het bestaan zijn:

- het voldoen aan alimentatieverplichtingen;
- het betalen van een geldboete;
- geleden of toegebrachte schade;
- vrijwillige premiebetaling in het kader van een publiekrechtelijke verzekering;
- aflossing van een schuldenlast, behoudens bijzondere omstandigheden.

Het verstrekken van bijzondere bijstand is maatwerk. Rekening wordt gehouden met de individuele omstandigheden van de aanvrager bij het bepalen van het recht op en de hoogte van de bijzondere bijstand. De aanvrager moet aantonen dat de kosten waarvoor hij bijzondere bijstand vraagt in zijn of haar geval noodzakelijk zijn en daadwerkelijk zijn of worden gemaakt.

Voor de beantwoording van de vraag of recht bestaat op individuele bijzondere bijstand moeten de volgende vier vragen beantwoord worden:

1. doen de kosten zich voor?
2. zijn de kosten in het individuele geval noodzakelijk?
3. vloeien de kosten voort uit bijzondere omstandigheden?
4. kunnen de kosten worden voldaan uit de aanwezige middelen?

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

§ 1 ALGEMEEN

Artikel 1.1 Definities

In dit artikel zijn belangrijke begrippen voor de uitvoering van de bijzondere bijstand opgenomen en verklaard.

Artikel 1.2 Aard van de bijzondere bijstand

In dit artikel worden in één zin alle elementen genoemd die een rol spelen bij de verstrekking van bijzondere bijstand.

Artikel 1.3 Algemene bepalingen

Bijzondere bijstandsverlening heeft een sterk individueel karakter. Dit neemt niet weg dat er kostensoorten zijn die vaak voorkomen. In deze beleidsregels worden richtlijnen gegeven hoe met de bijstandsverlening in deze kosten wordt omgegaan en hoe omgegaan moet worden met voorliggende voorzieningen. Nieuw element in deze is dat het eigen sociale netwerk ook als een vorm van voorliggende voorziening wordt gerekend. Daarmee wordt aangesloten op de gemeentelijke uitgangspunten over de dienstverlening in het sociale domein. In de beleidsregels zelf komt dit ook tot uitdrukking, doordat er bij de daagkrachtmethodiek een onderscheid wordt gemaakt tussen een berekening uitgaande van het sociaal minimum en een berekening op basis van de bijstandsnorm, waarbij rekening wordt gehouden met de schaalvoordelen uit kostendeling. De laatste berekening komt met name aan de orde bij kosten met een sterk algemeen karakter.

Artikel 1.4 De aanvraag

Bijzondere bijstand wordt op aanvraag verstrekt. De aanvraag wordt op schrift gesteld. De bekendheid met de klant(en) en de zwaarte van de aanvraag kunnen de keuze voor een bepaald aanvraagproces beïnvloeden.

Tijdstip van de aanvraag:

- Een aanvraag wordt in beginsel *vooraf* ingediend.
- Dat geldt in ieder geval voor kosten waarvan de noodzaak vooraf vastgesteld moet worden, zoals verhuis- en herinrichtingskosten, duurzame gebruiksgoederen, baby-uitzet.
- Voor de overige kosten is bijstandsverlening met terugwerkende kracht mogelijk als de situatie daarom vraagt. Een algemene regel hiervoor kan niet worden gegeven. De individuele situatie vraagt om maatwerk. Wel moet er in dat geval geen enkele twijfel zijn aan de noodzaak van de kosten en de hoogte van het inkomen.

Op de aanvraagprocedure is de Wet eenmalige gegevensuitvraag van toepassing. Voorkomen moet worden dat door het opvragen van al bekende gegevens van de aanvraagprocedure een ontmoedigend effect uitgaat. De gegevensuitvraag bij een aanvraag blijft dus beperkt tot de

gegevens die niet bekend zijn. De op te vragen gegevens blijven beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn. Deze gegevens liggen vast in het Verificatieplan Dienstverlenend Handhaven Baanbrekers.

Gegevensuitvraag bij aanvraag

Aanvragen bijzondere bijstand kunnen op twee manieren worden afgewerkt.

1. een volledige aanvraag
2. een verkorte aanvraag met een beperktere gegevensuitvraag.

Alleen die gegevens worden gevraagd die bij Baanbrekers niet bekend zijn.

De volledige aanvraag geldt voor alle personen die voor het eerst bijstand aanvragen en voor personen op wie de verkorte aanvraagprocedure niet van toepassing is.

De verkorte aanvraag is van toepassing op:

- personen met algemene bijstand;
- vervolgaanvragen binnen een lopende draagkrachtperiode;
- vervolgaanvragen van Aow-gerechtigden bij wie eerder vastgesteld is dat zij geen draagkracht hebben;
- aanvragen borgstelling bij schuldsanering die met instemming van de belanghebbende worden ingediend via de Kredietbank Nederland;
- aanvragen die daartoe specifiek zijn aangewezen.

Geldigheidsduur toekenning periodieke bijzondere bijstand

Bij periodieke bijstand geldt het volgende:

- De toekenning geldt voor de duur dat de kosten noodzakelijk zijn en er geen of onvoldoende draagkracht is.
- Als draagkracht aanwezig is, wordt op de einddatum van de draagkrachtperiode onderzocht of de draagkracht voor de nieuwe periode gewijzigd moet worden.
- Controle op tussentijdse wijzigingen in de persoonlijke omstandigheden gebeurt op basis van de verplichting dat veranderingen in de persoonlijke situatie direct via een mutatieformulier worden gemeld.
- Als geen draagkracht vastgesteld is, wordt er een nieuw draagkrachtonderzoek ingesteld bij tussentijdse wijziging in de persoonlijke omstandigheden. Controle hierop vindt plaats door aan de toekenning de verplichting te verbinden dat veranderingen via mutatieformulier direct worden gemeld.

Herbeoordeling bijzondere bijstand

Baanbrekers beoordeelt het recht op bijstand opnieuw:

- Voor afloop van de draagkrachtperiode om de draagkracht opnieuw vast te stellen.
- Als op basis van een mutatieformulier of een ander signaal er een verandering is gekomen in de persoonlijke omstandigheden of de omstandigheden van het gezin én deze van belang zijn voor de bijstandsverlening.
- Een maand voordat de geldigheidsduur van een indicatie is verstreken en herindicatie van belang is voor de voortzetting van de bijstand.
- Bij de herbeoordeling worden alleen die gegevens gevraagd die van belang zijn voor het recht op voortzetting van de bijstand.

- Bij de ambtshalve herbeoordeling van de hoogte van de bijstand als gevolg van indexering of wijziging van de hoogte van eigen bijdragen.

§ 2 DRAAGKRACHTBEPALINGEN

Artikel 2.1 Draagkracht

Personen met algemene bijstand hebben geen draagkracht. Is dat niet het geval dan moet de draagkracht worden vastgesteld, behalve en voor zolang de belanghebbende onder de Wsnp of een minnelijk schuldhulpverleningstraject valt. Om veranderingen te kunnen volgen, moeten relevante veranderingen worden gemeld via een mutatieformulier.

In het vierde lid wordt aangegeven wanneer de kostendelersnorm al dan niet betrokken wordt bij het vaststellen van de draagkracht. De kostendelersnorm is bedoeld om optredende schaalvoordelen t.a.v. de algemeen noodzakelijke bestaanskosten te verdisconteren. Dit uitgangspunt kan niet doorgetrokken worden naar de individuele bijzondere bijstand behalve ten aanzien van kosten van algemene aard. In het laatste geval wordt de kostendelersnorm wel gehanteerd.

Artikel 2.2 Berekening draagkracht

De hoogte van de bijzondere bijstand is afhankelijk van de vraag of er draagkracht is. De draagkracht wordt berekend aan de hand van het inkomen exclusief vakantietoeslag en het vermogen. Op dit laatste is één uitzondering, namelijk in het geval van deelname aan de gemeentepolis. Het vermogen blijft dan buiten beschouwing.

Niet altijd kan voor de berekening van de draagkracht alleen worden uitgegaan van het netto inkomen. Andere verplichtingen kunnen het inkomen in belangrijke mate beïnvloeden. Voorkomen moet worden dat huishoudens hierdoor ontmoedigd worden in het aanvaarden van werk. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als huishoudens door de eigen bijdrage kinderopvang na werkaanvaarding een minder besteedbaar inkomen hebben. Door met deze extra kosten, op basis van het wettelijke financieringskader kinderopvang, rekening te houden door deze in mindering te brengen op het netto inkomen wordt een bijdrage geleverd aan het verminderen van de armoedeval.

Naast deze verlaging van het inkomen is het billijk het inkomen juist te verhogen als er sprake is van erg lage woonlasten. Dit kan zich voordoen als de hypotheeklasten van een eigen woning lager zijn dan het bedrag dat bij een huurwoning ook bij een minimuminkomen voor eigen rekening moet worden genomen, de zogenaamde de normhuur in het kader van de Wet op de huurtoeslag. Het zesde lid geeft aan hoe het inkomen in die gevallen wordt vermeerderd.

De draagkracht in het inkomen wordt op basis van een zogenaamd schijventarief vastgesteld. Er is dus niet één absolute grens waarboven het recht op bijzondere bijstand geheel vervalt.

Bij het vaststellen van het vermogen wordt uitgegaan van de vermogensvrijlating die ook voor de algemene bijstand geldt. Ten aanzien van duurzame gebruiksgoederen wordt echter een uitzondering gemaakt. Voor deze kosten, die in beginsel van algemene aard zijn, behoort gereserveerd te worden. Deze reservering wordt geacht deel uit te maken van het vermogen dat in het kader van de algemene bijstand normaliter buiten beschouwing blijft. In deze

gevallen wordt van het vermogen alleen een bedrag ter hoogte van 1,5 x het sociaal minimum vrijgelaten.

2.3 en 2.4 Draagkrachtperiode en inzet draagkracht

De draagkracht wordt voor een periode van twee jaar vastgesteld en moet ieder jaar worden aangewend voor de kosten waarin bijstand is gevraagd. De draagkrachtperiode vangt aan op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag om bijstand is ingediend. De draagkracht kan in afwijking hiervan worden vastgesteld vanaf de eerste dag van de maand waarin voor het eerst kosten zijn gemaakt, als met die kosten rekening moet worden gehouden.

De belanghebbende zal de draagkracht, die op jaarbasis is vastgesteld, eerst zelf volledig moeten inzetten, voordat bijstandsverlening aan de orde is. In eerste instantie de draagkracht in het vermogen en vervolgens de draagkracht in het inkomen. Om liquiditeitsproblemen te voorkomen wordt de draagkracht bij periodieke kosten verdeeld over een periode van een jaar.

§ 3 DE VORM VAN DE BIJSTAND

Artikel 3.1. en 3.2

Bijzondere bijstand kan worden verleend om niet of in de vorm van een lening of als borgstelling. Hoofregel is dat bijzondere bijstand om niet wordt verstrekt.

Bijstand wordt verleend in de vorm van een lening of borgstelling als:

1. Redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de belanghebbende op korte termijn over voldoende middelen beschikt om over de betreffende periode in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien (artikel 48 lid 2 sub a PW);
2. de noodzaak tot bijstandverlening het gevolg is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 48 lid 2 sub b PW);
3. de aanvraag een door de belanghebbende te betalen waarborgsom betreft (artikel 48 lid 2 sub c PW);
4. het bijstand ter gedeeltelijke of volledige aflossing van een schuldenlast betreft (artikel 48 lid 2 sub d PW);
5. het bijstand voor duurzame gebruiksgoederen betreft (artikel 51 PW);

Voor de situatie zoals beschreven onder 1 hoeft geen banklening te worden aangevraagd.

Hiervoor wordt leenbijstand verstrekt. Voor alle andere situaties gaat een banklening, eventueel met borgstelling, voor. Als er geen mogelijkheid is een banklening af te sluiten, wordt renteloze leenbijstand verstrekt.

Borgstelling wordt gebruikt als anders geen banklening kan worden verkregen. Als de klant in gebreke blijft, wordt de gemeente door de bank aangesproken voor het resterende bedrag. Dit bedrag komt vervolgens ten laste van het budget bijzondere bijstand.

Het aflossingsbedrag en de duur van de aflossing wordt afgestemd op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende (artikel 51 lid 2 PW). Bij een inkomen op bijstandsniveau bedraagt het maandelijkse aflossingsbedrag 6% van de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag. Daarmee wordt aangesloten bij de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK). Als het inkomen hoger is dan de bijstandsnorm, bedraagt de

aflossingscapaciteit van de lening 6% van de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag, verhoogd met 50% van het meerdere boven de bijstandsnorm.

Herziening van de aflossing

Bij een verandering in het inkomen wordt de aflossing verhoogd met 50% van het meerdere boven de bijstandsnorm. Een indexering van de bijstandsnorm wordt niet als inkomensverandering aangemerkt. Doordat de ruimte boven de bijstandsnorm niet geheel wordt ingezet, wordt eventuele werkaanvaarding niet ontmoedigd door een gebrek aan perspectief op inkomensverbetering.

Aflossingstermijn

De standaard aflossingsperiode is 36 maanden. Met deze looptijd wordt aangesloten bij de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Als na 36 maanden correct is afgelost wordt het restant van de lening omgezet in bijstand om niet. In het andere geval wordt de looptijd van de lening zodanig verlengd dat wel aan de aflossingsverplichting wordt voldaan. De aflossingstermijn kan op meer dan 36 maanden worden gesteld, wanneer de verstrekking het gevolg is van verwijtbare gedragingen.

Andere aflossingsverplichtingen

Als bij de toekenning van de leenbijstand sprake is van al (aantoonbare en onvermijdelijke) lopende andere schuldaflossingen – bijvoorbeeld voor inrichtingskosten – dan wordt berekend of er nog aflossingscapaciteit is voor de aflossing leenbijstand. De aflossing leenbijstand wordt dan vastgesteld op de restant aflossingscapaciteit. Is de lopende lening afgelost, dan wordt de aflossingscapaciteit voor de leenbijstand opnieuw berekend. Is er in eerste instantie geen aflossingscapaciteit voor de te verstrekken leenbijstand als gevolg van de al bestaande verplichtingen dan wordt het vaststellen hiervan uitgesteld tot er wel ruimte is voor aflossing. In dat geval wordt geen rekening gehouden met nieuwe aflossingsverplichtingen die de belanghebbende aangaat. Blijkt er na 36 maanden nog steeds geen aflossingscapaciteit te zijn, dan wordt de leenbijstand alsnog omgezet in bijstand om niet. Voorwaarde hiervoor is wel dat de eerste aflossingsverplichting steeds nagekomen is.

Reservering

Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid om vooraf te reserveren voor kosten van algemene aard, zoals duurzame gebruiksgoederen, als de aanschaf of vervanging van deze goederen voorzienbaar is. Bij het beoordelen van een bijstandsaanvraag moet de mogelijkheid tot reserveren dan ook worden betrokken. Gekozen is voor een benadering die overeenkomt met het aflossen van leenbijstand.

Ook in de situatie dat een persoon onder de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) valt, is er een beperkte reserveringscapaciteit. Dit is opgenomen in het bedrag dat de gesaneerde ter beschikking wordt gesteld.

§ 4 INDIVIDUELE TOESLAGEN

Artikel 4.1 Toeslag aan jongmeerderjarigen (18 tot en met 20 jaar)

De bedoeling van de wet is zoveel mogelijk te individualiseren en maatwerk te leveren. Toch is het onontkoombaar om voor een aantal situaties een standaardregeling te treffen. Ook dit artikel voorziet daarin.

Voor jongeren geldt een lage bijstandsnorm, die niet voldoende is in het geval de jongere niet op het adres van zijn ouders woont. Als dit inkomen niet toereikend is voor het levensonderhoud van de jongere, is deze tot de 21-jarige leeftijd aangewezen op de onderhoudsplicht van zijn ouder(s). Een toeslag algemene bijstand is niet toegestaan. In zeer dringende gevallen kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Dit moet op individuele basis worden beoordeeld. In principe zal hiervan alleen sprake zijn als de jongmeerderjarige uitwonend is.

Onderhoudsplicht ouders

In alle gevallen van bijstandsverlening geldt dat een beroep op de ouders uitgesloten is, als de middelen van de ouders niet toereikend zijn of omdat de onderhoudsplicht redelijkerwijs niet te gelde kan worden gemaakt.

De meest eenvoudige manier om de onderhoudsplicht te effectueren, is de jongere weer thuis te laten inwonen, mits dit een reële optie is. Hiertoe wordt een verklaring van de hulpverleningsinstantie gevraagd. De noodzaak van het uitwonend zijn, staat echter voldoende vast als de jongere al twaalf maanden of langer zelfstandig heeft gewoond, als de ouders in het buitenland wonen of de jongere in het kader van de Jeugdwet buiten het ouderlijke gezin is geplaatst. Ook als de jongmeerderjarige voor de aanvraag heeft deelgenomen aan begeleid kamer bewonen of bij een (formeel) pleeggezin heeft gewoond, kan uitgegaan worden van een noodzaak.

Als vastgesteld is dat de jongmeerderjarige niet zonder meer terug naar huis kan, zal beoordeeld moeten worden of een rechtstreeks beroep op de ouders uitkomst kan bieden. Daarbij speelt zowel de financiële positie van de ouders als de relatie tussen ouders en jongere een rol. Als de belemmeringen voor een rechtstreeks beroep op de ouders van relationele aard zijn, zal dit ook moeten blijken uit de verklaring van de hulpverlening.

Artikel 4.2 Toeslag alleenstaande ouder

Met de komst van de Participatiewet en de Wet kindregelingen is voor een bepaalde categorie alleenstaande ouders een hiaat ontstaan, waardoor niet voorzien kan worden in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Door middel van de toeslag alleenstaande ouder wordt in dit hiaat voorzien.

Artikel 4.3 Toeslag hoge woonlasten

Woonkostentoeslag kan in principe worden verstrekt voor zowel huurwoningen als koopwoningen. Woonkostentoeslag is in beginsel alleen mogelijk in de volgende gevallen:

1. er bestaat (nog) geen recht op huurtoeslag;
2. de huur ligt boven de subsidiegrens;
3. er is sprake van een zeer hoge huur;
4. er is sprake van een eigen huis.

De Wet op de huurtoeslag is een voorliggende voorziening. Alleen als deze (nog) niet van toepassing is, kan recht op een woonkostentoeslag bestaan. Omdat de Wet op de huurtoeslag

uitgaat van het actuele inkomen is een toeslag doorgaans niet aan de orde. Inkomensveranderingen kunnen bovendien binnen vier à zes weken verwerkt worden.

Bij een huur boven de subsidiegrens kan een woonkostentoeslag worden verleend, bijvoorbeeld na een echtscheiding of verbreking van een relatie. De woonkostentoeslag is in deze situatie altijd tijdelijk en aan de bijstandverlening wordt een verhuisplicht gekoppeld. Dit blijft achterwege bij gehandicapten die in een aangepaste woning wonen boven de subsidiegrens.

Bij de bewoning van een eigen huis is een woonkostentoeslag mogelijk indien de woonkosten onder de huurtoeslag blijven. De woonkosten bestaan in dit geval uit de hypotheekrente, de zakelijke eigenaarslasten verbonden aan de woning, de onroerendzaakbelasting en een vast bedrag voor de kosten van groot onderhoud (normbedragen Ministerie van VROM). Eventuele subsidies of premies worden in mindering gebracht. Als de netto woonkosten boven de huurtoeslaggrens liggen, kan alleen een toeslag worden verleend als er geen goedkoper alternatief is. In dat geval wordt er een verhuisplicht opgelegd.

Als een lagere huurtoeslag wordt ontvangen, omdat de belanghebbende in aanmerking komt voor een inkomstenvrijlating PW kan er eveneens een woonkostentoeslag worden verstrekt. Hiermee wordt gecompenseerd dat de Wet op de huurtoeslag de inkomstenvrijlating volledig betreft bij de vaststelling van de huurtoeslag. De inkomstenvrijlating is immers bedoeld om de arbeidsinschakeling te stimuleren.

Artikel 4.4 Toeslag woonlasten bij verblijf in ziekenhuis of inrichting

Dit artikel maakt het mogelijk bijzondere bijstand te verstrekken in de kosten die verband houden met het aanhouden van een woning bij een vooropgezet tijdelijk verblijf in een ziekenhuis of inrichting. Binnen een periode van 6 maanden is in het algemeen een terugkeer naar de eigen woonomgeving te verwachten. De bijstandsverlening is daarom in tijd gelimiteerd. Reden om van een langere periode uit te gaan kan bijvoorbeeld zijn dat de belanghebbende al dan niet na verloop van tijd (bijvoorbeeld op therapeutische basis) de weekends buiten de inrichting doorbrengt. Bij bijstandsverlening in de opslagkosten van de inboedel wordt afgewogen of de kosten van de opslag in verhouding staan tot de reële waarde van de inboedel.

Deze vorm van bijstandsverlening moet onderscheiden worden van doorlopende woonlasten gedurende detentie. Bijzondere bijstand is op basis van artikel 13, lid 1a PW niet mogelijk. Voor de kosten van het aanhouden van woonruimte in de periode dat de betrokkene rechtens zijn vrijheid is ontnomen kan geen bijzondere bijstand worden verleend. Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de betrokkene om daarvoor een afdoende regeling te treffen. Als het wenselijk is dat de gedetineerde tijdens zijn detentie zijn woning aanhoudt, dan zullen reclassering en de bureaus sociale dienstverlening binnen het gevangeniswezen met de gedetineerde, de gemeente, de betreffende energieleverancier en de woningverhuurder naar oplossingen moeten zoeken voor die situatie.

§ 5 MEDISCHE EN MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN

1. Medische kosten

Artikel 5.1.1 Algemene criteria medische kosten

In dit artikel zijn de criteria voor bijstandsverlening in medische kosten nader uitgewerkt. Daarbij is concreet aangegeven in welke gevallen bijstandsverlening in bijzondere kosten mogelijk is.

Als algemeen uitgangspunt geldt dat de Zvw, de Awbz, de Wmo in samenhang met de gemeentepolis passende en toereikende voorliggende voorzieningen zijn voor medische kosten. Kosten die bewust buiten de dekking van die verzekeringen zijn gelaten worden niet vergoed. Het is niet de bedoeling dat het verlenen van bijzondere bijstand dit uitgangspunt doorkruist.

Via de gemeentepolis wordt aan personen met een laag inkomen de gelegenheid geboden zich aanvullend te verzekeren tegen ziektekosten. Ieder is zelf verantwoordelijk om zich voldoende te verzekeren tegen kosten die in het kader van de wettelijke regelingen niet of niet volledig vergoed worden. Bijstand in de kosten die onder de gemeentepolis vallen, is daarom niet nodig, behalve in de gevallen genoemd in het vierde en vijfde lid.

Artikel 5.1.2 Deelname gemeentepolis

De gemeentepolis bestaat uit een basisverzekering en een aanvullende verzekering met de keuze uit meerdere modules. Op deze manier wordt een uitgebreidere vergoeding van medische kosten op een laagdrempelige manier mogelijk gemaakt. Daarnaast komt de deelnemer in aanmerking komen voor een collectiviteitskorting en wordt de premie voor de aanvullende verzekering gecompenseerd met een gemeentelijke bijdrage. De hoogte hiervan is afhankelijk van de zwaarte van het pakket en wordt na overleg met de deelnemende gemeenten jaarlijks door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Artikel 5.1.3 Extra wasverzorging en meerkosten kleding en beddengoed

Bewassingskosten, kledingkosten en kosten van beddengoed zijn kosten van algemene aard en daarom niet vatbaar voor bijstandsverlening. Ook bij ziekenhuisopname, brand, ontslag uit detentie of uithuisplaatsing wordt ervan uitgegaan dat in principe voldoende kleding aanwezig is of dat de aanschaf van kleding door de verzekeraar wordt vergoed. In bijzondere situaties kan bijzondere bijstand worden verleend na verkregen medisch advies over de noodzaak van de extra kosten. Dit blijft achterwege als de belanghebbende in een verzorgings- of verpleeghuis woont.

Artikel 5.1.4 Stookkosten

Stook- en verwarmingskosten zijn van algemene aard en moeten normaliter uit het eigen inkomen worden bestreden. Maar medische factoren kunnen leiden tot meerkosten. In deze meerkosten kan bijzondere bijstand worden verleend. Als richtlijn geldt dat de hoogte van de bijzondere bijstand gelijk is aan de werkelijke kosten onder aftrek van de van toepassing zijnde stookkosten zoals opgenomen in de NIBUD-Prijzengids. Over het algemeen geldt dat het gasverbruik met 7% toeneemt wanneer de thermostaat van de verwarming 1^o hoger wordt gezet.

Artikel 5.1.5 Dieetvoeding en maaltijdvoorziening

Als gevolg van een ziekte kan een belanghebbende op doktersadvies een dieet moeten volgen. Een dieet betekent echter niet perse hogere uitgaven. Sommige kosten zelfs minder dan normale voeding. Zo wordt een dieet in verband met suikerziekte door Argonaut niet aangemerkt als een dieet met meerkosten.

De meerkosten van een medisch voorgeschreven dieet ten opzichte van de normale voeding zijn bijzonder. Als een voorliggende voorziening ontbreekt is bijzondere bijstand mogelijk. Noodzaak en de hoogte van de vergoeding worden gebaseerd op een medisch advies met dieetverklaring. Als duidelijk is dat de noodzaak voortduurt, worden de vastgestelde meerkosten per kalenderjaar aangepast op basis van de prijzengids Nibud.

Indien noodzakelijkerwijs gebruik wordt gemaakt van maaltijdvoorzieningen dan komen de meerkosten voor bijzondere bijstand in aanmerking. In zijn algemeenheid komt men slechts op indicatie in aanmerking voor de maaltijdverstrekking. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt afgestemd op de meerkosten van de maaltijdvoorziening ten opzichte van het bedrag dat vermeld staat in de Prijzengids NIBUD plus eventueel de kosten van huur van een magnetron.

2. Maatschappelijke kosten

Artikel 5.2.1 Sociaal noodzakelijke kosten

Dit geeft het algemene kader aan voor bijstandsverlening in sociaal noodzakelijke kosten die verderop in deze beleidsregels niet met name zijn genoemd. Kosten die niet met name genoemd worden, kunnen op grond van het beoordelingskader van de bijzondere bijstand dus wel voor bijstandsverlening in aanmerking komen.

Artikel 5.2.2 Rechtsbijstand, mediation, griffierechten

Als op grond van een toevoeging rechtsbijstand wordt verleend, staat daarmee volgens de CRVB de noodzaak voor het verlenen van rechtshulp vast. Bijzondere bijstand is mogelijk voor de eigen bijdrage vanuit de Wet op de Rechtsbijstand en de griffierechten. Deze eigen bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van het inkomen en vermogen. Hierop wordt een korting verstrekt als via het Juridisch Loket een advocaat in de arm is genomen. Is dit zonder gegronde redenen niet het geval dan kan de bijzondere bijstand met dit kortingsbedrag worden verlaagd.

In het derde lid staan de kosten vermeld die niet vergoed worden. Ten aanzien van de proceskosten kan een uitzondering worden gemaakt als geprocedeerd is op verzoek of een verplichting van Baanbrekers. Dit kan aan de orde zijn als een proces nodig is om eigen inkomsten te verkrijgen dan wel te behouden.

Artikel 5.2.3 Bewindvoering en mentorschap

Als de kantonrechter kiest voor een zakelijke bewindvoerder en dit kosten meebrengt voor de belanghebbende, zijn deze kosten noodzakelijk. De beschikking van de kantonrechter is

bepalend voor de kostenvergoeding en wordt gebaseerd op de richtlijnen van de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren.

Geen bijzondere bijstand is mogelijk in de kosten van bewindvoering in het kader van de Wet schuldsanering natuurlijke personen. Het Besluit subsidie bewindvoerder schuldsanering en het Besluit salaris bewindvoerder schuldsanering gelden bij de uitvoering van de WSNP als voorliggende voorzieningen. Het salaris van de bewindvoerder moet met voorrang worden betaald uit de boedel. Op basis van jurisprudentie geldt dat een bewindvoerder het salaris dat niet uit de boedel kan worden bestreden niet bij de belanghebbende in rekening mag brengen. De kosten zijn dus niet noodzakelijk.

Artikel 5.2.4 Begrafnis- of crematiekosten

De kosten van lijkbezorging van een overledene, komen ten laste van de nabestaanden. Deze kosten behoren tot de bijzondere kosten van het bestaan. Indien de middelen daarvoor ontbreken, kan elke nabestaande voor zijn evenredig deel bijzondere bijstand aanvragen in de gemeente waar hij / zij woont.

De maximale kosten zijn genormeerd. Een sobere uitvaart is hiermee mogelijk. Eventuele aanvullende voorzieningen zoals koffietafel, advertentie in een dagblad, komen voor eigen rekening van de nabestaanden.

Bij de bijstandsverlening wordt rekening gehouden met de middelen van de overledene, zoals:

- Verzekeringen op het leven (begrafnis- en levensverzekeringen en ongevalverzekering);
- lidmaatschap van een speciale vereniging, bijv. crematievereniging;
- een overlijdensuitkering op grond van een publiekrechtelijke verzekering;
- spaargelden, waaronder ook het "vrij te laten bescheiden vermogen";
- nalatenschap;
- een in een depositofonds gestort bedrag met als enige bestemming de betaling van de kosten van begraven van de storter en eventuele partner.

Artikel 5.2.5 Verblijfsvergunningen

Legeskosten voor een eerste aanvraag van een verblijfsvergunning of voor het verlengen hiervan behoren volgens de jurisprudentie tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, die ook bij een inkomen op bijstandsniveau moeten worden voldaan. Het feit dat deze kosten vanaf 1 januari 2003 aanmerkelijk verhoogd zijn en daardoor bij een inkomen op minimumniveau eerder een direct probleem kunnen vormen, doet daaraan niet af. De afwezigheid van de mogelijkheid om voor deze kosten te reserveren of hiervoor een lening af te sluiten, kunnen wel een bijzondere omstandigheid opleveren in de zin van artikel 35, lid 1 PW.

Ten aanzien van legeskosten voor een (eerste) verblijfsvergunning van een man/vrouw geldt dat gezinshereniging niet zodanig bijzondere omstandigheden zijn dat bijstandsverlening nodig is. Dit geldt ook voor legeskosten die zijn verbonden aan een (eerste) verblijfsvergunning voor kinderen in het kader van gezinshereniging waarbij de aanvraag is ingediend door de legaal in Nederland verblijvende ouder.

Artikel 5.2.6 Kinderopvang

Er is slechts in een beperkt aantal situaties ruimte voor het verstrekken van bijzondere bijstand (om te voorkomen dat het beleid de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen als voorliggende voorziening doorkruist). Wat nog wel mogelijk is:

- Bijzondere bijstand voor tussenschoolse opvang (dit valt namelijk buiten de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen);
- bijzondere bijstand voor kinderopvang die nodig is buiten de openingstijden van de 'formele' kinderopvang, waardoor een beroep moet worden gedaan op informele kinderopvang;
- kinderopvang op sociaal-medische indicatie, waarvoor de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen geen mogelijkheid biedt. Hiervoor koopt de gemeente subsidieplaatsen in. Ouders betalen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Ouders met een minimuminkomen kunnen voor deze eigen bijdrage bijzondere bijstand aanvragen.

De maximaal te vergoeden uurprijs is gelijk aan de in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen genoemde bedragen.

Artikel 5.2.7 Reiskosten woon-werkverkeer

De werkgever kan naast het loon een specifieke reiskostenvergoeding verstrekken. Dit is echter voor de werknemer geen afdwingbaar recht. Komt de werknemer niet in aanmerking voor vergoeding van de reiskosten dan kan dit bij het aanvaarden van werk tegen een loon leiden tot een daling van het besteedbaar inkomen. Door deze bijstandsverlening wordt dat voorkomen. Het Participatiebudget geldt als een voorliggende voorziening.

Artikel 5.2.8 Reiskosten elders verblijvende gezinsleden

Dit artikel maakt het mogelijk om de noodzakelijke contacten met gezinsleden te behouden als zij elders verblijven.

Artikel 5.2.9 Duurzame gebruiksgoederen en woninginrichting

In eerste instantie geldt als algemene regel dat de kosten van woninginrichting c.q. de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen worden voldaan uit de algemene bijstand (of een ander inkomen) door middel van reservering vooraf (sparen) of achteraf (lenen). Artikel 31 PW biedt de mogelijkheid om rekening te houden met middelen waarover iemand redelijkerwijs kan beschikken. De individuele inkomstenstoelag wordt als hier aanspraak op bestaat ongeacht of deze wel of niet is ontvangen als middel gezien bij de beoordeling of iemand kan reserveren. De toeslag wordt niet als vermogen of als inkomen beschouwd.

Als onvoldoende gereserveerd kon worden, kan als volgt bijstand voor inrichtingskosten worden verstrekt:

1. In de vorm van een borgstelling voor een bij een kredietbank af te sluiten lening;
2. in de vorm van het gedeeltelijk bijstand verlenen in de verschuldigde kosten van rente en aflossing van een lening bij een kredietbank;
3. in de vorm van een geldlening;
4. om niet.

Ad 1. In bepaalde situaties wil de Kredietbank alleen een lening verstrekken als de gemeente borg staat. Deze constructie heeft de voorkeur, omdat het een adequate voorliggende voorziening is.

Ad 3. Bijzondere bijstand verlenen in de vorm van leenbijstand is slechts mogelijk als geen lening afgesloten kan worden bij de Kredietbank en de noodzaak van de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen vaststaat.

Ad 4. In bijzondere situaties kan bijzondere bijstand om niet worden verleend. Maar alleen als de eerder genoemde mogelijkheden (kredietbank, lening via een commerciële bijstand, leenbijstand) niet aan de orde zijn.

De maandelijkse aflossing van leenbijstand is 6% van de bijstandsnorm te vermeerderen met 50% van het meerkomen boven de bijstandsnorm. Op basis van deze constructie wordt bereikt dat werkaanvaarding in financiële zin niet ontmoedigd wordt.

Als er sprake is van herinrichtingskosten in verband met echtscheiding wordt in principe maximaal de helft van het standaardbedrag voor volledige inrichting als noodzakelijk beschouwd. De aanvrager heeft immers doorgaans ook aanspraak op de helft van de aanwezige boedel uit de boedelscheiding. Voor duurzame gebruiksgoederen wordt in principe een afschrijvingsduur c.q. reserveringsduur gehanteerd van 8 jaar.

Het maximumbedrag voor een koelkast/wasmachine/kookplaat/stofzuiger (net als overige soortgelijke duurzame gebruiksgoederen) wordt ontleend aan de Prijzengids NIBUD. Bij bijzondere bijstand voor een volledige woninginrichting geldt afhankelijk van de gezinssamenstelling en of woonsituatie een bovengrens voor vergoeding van de kosten.

Als er sprake is van een ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid kan de bijstand daarop worden afgestemd. De afstemmings- en handhavingsverordening voorziet in deze mogelijkheid. Ook kan een langere looptijd van een te verstrekken lening worden gehanteerd. Van een ongenoegzaam verantwoordelijkheidsbesef is o.a. sprake als de aanschaf, reparatie en of vervanging het gevolg is van onoordeelkundig gebruik. Ook het niet verzekerd zijn tegen bepaalde kosten valt daaronder. Het is algemeen gebruikelijk dat mensen zich verzekeren tegen de gevolgen van bepaalde situaties (bijvoorbeeld een inboedelverzekering tegen brand, inbraak, glasbreuk en stormschade).

Artikel 5.2.10 Verhuiskosten

De noodzaak van deze kosten moet vaststaan voordat de kosten worden gemaakt. Voor deze kosten geldt als eerste regel dat hiervoor gereserveerd wordt. Indien een verhuizing noodzakelijk en onvoorzien is, kan worden aangenomen dat de mogelijkheden hiertoe beperkt zijn geweest tot de periode dat verhuizing noodzakelijk bleek. Vanaf dat moment kan voor de kosten worden gereserveerd. Van een noodzakelijke verhuizing is bijvoorbeeld sprake als een verhuisverplichting vanwege hoge lasten is opgelegd. Bij verhuizing kunnen ook stofferingskosten zich voordoen. Deze kosten hebben een duurzaam karakter en vallen onder artikel 5.2.9.

Artikel 5.2.11 Babyuitzet en babykamer

De kosten van een babyuitzet behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke bestaanskosten. Dit betekent dat er geen bijstand mogelijk is voor deze kosten. Alleen bij bijzondere omstandigheden kan hiervan worden afgeweken. Het ontbreken van reserveringsmogelijkheden kan bijstandsverlening rechtvaardigen. In het algemeen geldt dat de belanghebbende in ieder geval vanaf de vierde maand van de zwangerschap voor deze kosten heeft kunnen reserveren. Als door bijzondere omstandigheden niet gereserveerd kon of kan worden voor de kosten van een babyuitzet kan hiervoor bijzondere bijstand worden verleend. De Landelijke Vereniging voor Thuiszorg heeft een basispakket babyuitzet samengesteld van noodzakelijke artikelen, dat opgenomen is in de prijzengids van het Nibud. Voor wat betreft de hoogte van de bijzondere bijstandsverlening wordt hierbij aangesloten. Op de kosten van een babykamer is het bepaalde in artikel 5.2.9 van toepassing. Kosten van aangepaste kleding voor de moeder behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kosten kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm en komen niet voor bijzondere bijstand in aanmerking.

Artikel 5.2.12 Residentiële jeugdhulpverlening

Bij een residentieel verblijf van de jongere in een instelling voor jeugdhulpverlening kan de ouder te maken krijgen met een inkomensonafhankelijke ouderbijdrage en met overige kosten zoals reiskosten, kosten van verblijf thuis in de weekends en kledingkosten. Hierin is bijzondere bijstand mogelijk als geen kinderbijslag wordt ontvangen voor het kind voor wie de ouderbijdrage is opgelegd en in het geval de ouder niet als alleenstaande in de zin van de wet kan worden aangemerkt. Een alleenstaande met een bijstandsinkomen is namelijk geen inkomensonafhankelijke bijdrage verschuldigd.

Artikel 5.2.13 extra woonkosten aanleunwoning of woonzorgcentra

Woonzorgcentra en aanleunwoningen zorgen er voor dat mensen steeds langer zelfstandig kunnen wonen. Mensen die geïndiceerd zijn door het Centrum Indicatiestelling kunnen in aanmerking komen voor een aanleunwoning of een plaats in een woonzorgcentrum. Aan een bewoner van een woonzorgcentrum of aanleunwoning worden extra diensten geleverd waarvoor de bewoner dient te betalen. Het wonen in een aanleunwoning kan leiden tot hogere woonkosten die zodanig zijn dat de voorliggende voorziening (Huurtoeslag) niet meer toereikend wordt geacht. Er kan namelijk sprake zijn van extra servicekosten die niet behoren tot of hoger zijn dan de servicekosten die op grond van artikel 5, lid 1 sub c van de Wet op de huurtoeslag meegerekend worden in de subsidiabele huur. Die extra servicekosten mogen dan niet van algemene aard zijn, zoals stook- en energiekosten van de eigen woonruimte. Zijn de kosten onvermijdbaar dan is hierin bijzondere bijstand mogelijk.

Artikel 5.2.14 Kosten schoolgaande kinderen (reiskosten en huiswerkcomputer)

Reiskosten

De Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS) voorziet in tegemoetkomingen voor leerlingen in de leeftijd tot 18 jaar die geen volledig en rechtstreeks bekostigd voortgezet onderwijs volgen of beroepsonderwijs volgen. Op grond van hoofdstuk 3

van de WTOS kan aan ouders van dergelijke leerlingen een zogeheten tegemoetkoming ouders worden verleend. De tegemoetkoming voor leerlingen tot 18 jaar in bekostigd voortgezet onderwijs is opgenomen in de Wet op het kindgebonden budget.

Deze regelingen worden geacht een toereikende voorliggende voorziening te bieden voor de studiekosten van kinderen die het voortgezet onderwijs bezoeken. Deze regelingen bieden echter geen passende en toereikende voorziening voor reiskosten van schoolgaande kinderen. De wetgever koos voor een forfaitaire benadering in plaats van maatwerk aanpak. De Centrale Raad van Beroep heeft bevestigd dat de WTOS geen passende en toereikende voorliggende voorziening is. Daarom kan bijzondere bijstand worden verleend voor reiskosten als sprake is van bijzondere omstandigheden. Hiervan is sprake als de enkele reisafstand wonen-studeren 10 kilometer of meer bedraagt. Tot een afstand van 10 kilometer wordt het kind geacht de afstand te kunnen overbruggen met een fiets of brommer.

Huiswerkcomputer

Bijzondere bijstand kan worden verstrekt in de aanschaf van een huiswerkcomputer aan minderjarige scholieren in het voortgezet onderwijs. De computer moet uitgerust zijn met de noodzakelijke software om huiswerk te kunnen maken, zoals Microsoft Office Home and Student 2007. Daarnaast moet er een internetaansluiting zijn.

Gekozen is voor een forfaitaire verstrekking wat het mogelijk maakt de situatie zoveel mogelijk af te stemmen op de individuele situatie. Omdat er niet afgerekend wordt op basis van de werkelijke kosten, kan een goedkopere computer naar keuze uitgebreid worden met eventuele randapparatuur (o.a. usb-stick, printer). Ook kan een gedeelte van het bedrag gebruikt worden om internetkosten te betalen. Afzonderlijke vergoeding van een internetabonnement naast de verstrekking van een computer is echter niet aan de orde. Uiteraard geldt dat de kosten wel aangetoond moeten worden.

De bijstand kan worden teruggevorderd als de computer binnen 36 maanden wordt verkocht. Een voortijdige verkoop past namelijk niet binnen het doel waarvoor de huiswerkcomputer is verstrekt.

Ouderbijdragen en overblijfkosten

Voor kinderen in het basisonderwijs geldt dat de kosten van de ouderbijdrage als noodzakelijk worden gezien. Deze ouderbijdragen zijn bedoeld voor extra voorzieningen zoals een schoolreisje of excursie. Door het verlenen van bijzondere bijstand in deze kosten kan worden voorkomen dat het kind "buitenspel" komt te staan.

Overblijfkosten kunnen vergoed worden als de verzorgende ouder niet in de gelegenheid is het kind in de middagpauze op te vangen als gevolg van de deelname aan activeringsactiviteiten van de ouder. Voor zover deze activiteiten onderdeel vormen van een re-integratietraject dat bekostigd wordt uit het participatiebudget worden de overblijfkosten uit het participatiebudget betaald. Bijzondere bijstand is dan niet aan de orde. Bij de overblijfkosten wordt er van uitgegaan dat het kind een lunchpakket meeneemt. Restauratieve kosten worden niet vergoed.

Deze vorm van bijstandsverlening is echter alleen mogelijk indien het gemeentelijk beleid voor deze kosten geen regeling kent.

§ 6 OVERGANGSRECHT

Artikel 6.1 Overgangsregeling

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen die zorgen voor een passende overgang van de bijstandsverlening op basis van de beleidsregels 2012 naar bijstandsverlening op basis van de Beleidsregels bijzondere bijstand 2015. Het tweede lid is een gevolg van het afschaffen van de toeslag voormalig alleenstaande ouders en biedt deze categorie het behoud van de eerder toegekende bijstandsverlening tot uiterlijk de leeftijd waarop het kind de 21-jarige leeftijd bereikt.

§ 7 Slotbepalingen**Artikel 7.1 Inwerkingtreding en naamstelling**

Dit artikel behoeft geen toelichting.

